

Luminița IOSIF¹
Alina Elena UNGA²

CALITATEA LOCUIRII ÎN MEDIUL URBAN

The Quality of Housing in the Urban Space

Abstract: This paper analyzes a current urban problem, that of the quality of life and its indicators. The qualitative and quantitative research aimed at analyzing the perceptions regarding the quality of life in a neighborhood of the city of Galați, a working-class neighborhood, a product of the process of industrialization and urbanization from the period 1970-1980. The research focused on the following perspectives on health, safety, environmental status, housing, activities and leisure, education, economy.

Keywords: urban, quality of life, segregation, social-politics, intervention

Introducere

Sociologia urbană reprezintă studiul vieții sociale și al interacțiunii umane în zonele aglomerațiilor citadine. Este o disciplină normativă, o ramură distinctă a sociologiei generale care dorește să studieze structurile, procesele, schimbările și problemele comunităților urbane și, prin aceasta, să furnizeze elemente de bază pentru planificarea și elaborarea politicilor urbane. La fel ca și celelalte subdomenii ale sociologiei generale, sociologia urbană utilizează un instrumentar variat de analiză, respectiv observarea socială, interviul, precum și alte metode și tehnici de studiu ale unor subiecte specifice, cum ar fi raportul dintre indivizi în procesul socializării, efectul industrializării și al dezvoltării orașului asupra individului, inclusiv migrația și tendințele demografice.

¹ Senior Lecturer, PhD, „Dunărea de Jos” University of Galați, Romania, Faculty of History, Philosophy and Theology, Romania. Corresponding author: luminita.iosif@ugal.ro.

² Student, Sociology Field, „Dunărea de Jos” University of Galați, Romania, Faculty of History, Philosophy and Theology, Romania. Corresponding author: unga_alina@yahoo.ro.

Orașul reprezintă un sistem complex de organizare socială, care implică o serie de instituții sociale și o configurație tipică a relațiilor sociale. Acest lucru face ca utilizatorii orașului, relațiile sociale pe care ei le dezvoltă în orașe, modurile în care trăiesc și locuiesc, problemele cu care se confruntă, spațiul urban în general, să reprezinte obiectul de cercetare al studiilor urbane moderne. Acestea au început să se dezvolte treptat, încă din secolul al XIX-lea.

Școala de la Chicago, creată în jurul primului Departament de sociologie din SUA, este un fenomen științific bogat și complex cu numeroși reprezentanți³ și mai multe etape de afirmare. Cunoscută în primul rând ca o orientare sociologică, școala de la Chicago a înscris prima contribuție de răsunset de pe continentul american la studiul comunicării sociale.

Unii autori din cadrul departamentului de sociologie al Universității din Chicago, înființat în 1892, precum Robert Park, Ernest Burgess și Louis Wirth, au formulat idei care au stat la baza teoriei și cercetării sociologiei urbane. În contextul transformărilor sociale prin care trecea orașul Chicago, la începutul secolului XX se conturează un nou domeniu al sociologiei, sociologia urbană (Larionescu, 2016, p. 34).

Robert Park folosește în analiza orașului teorii și noțiuni preluate din științele naturii. Așadar, el împarte orașele în zone „natural” formate prin competiție și segregare în care se desfășoară activități și ocupații similare, fiecare având ordinea sa „morală”. Park aseamănă orașul cu un mozaic format din lumi sociale care se ating, dar nu se suprapun. Sociologul deosebește teorii urbane ce pun accentul pe industrie, zonă centrală de afaceri, ghetouri etnice, comunități de imigranți și studiază relațiile care se formează între aceste grupuri.

³ Cercetători importanți ai Școlii de la Chicago sunt Roderick D. McKenzie, George Herbert Mead, Walter C. Reckless, Edwin Sutherland, W. I. Thomas și Florian Znaniecki.

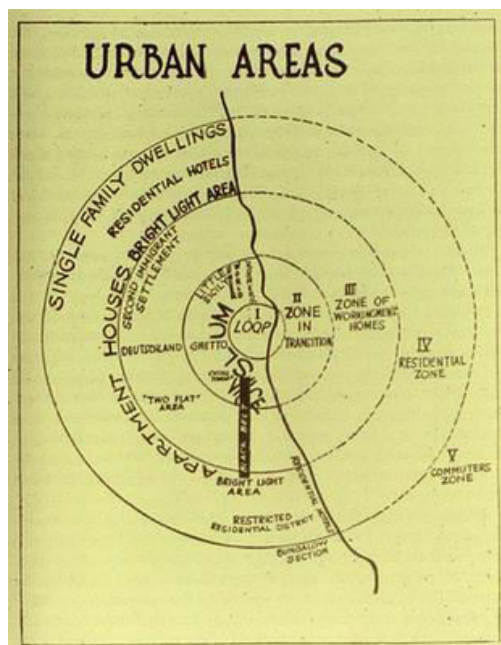

Figura 1. Modelul expansiunii urbane după Robert Park, Ernest Burgess și Roderick McKenzie

Un oraș poate fi reprezentat ca o hartă de zone cu caracteristici sociale distincte și contrastante. În stadiile inițiale ale creșterii orașelor moderne, industriile se concentrează pe terenuri accesibile pentru materiile prime de care au nevoie. Populația se strânge în jurul acestor locuri de muncă, care se diversifică odată cu creșterea locuitorilor. Centrul devine dominat de afaceri și agrement, în timp ce locuitorii cei mai înstăriți se mută către suburbiile noi, formate în jurul aceluși perimetru. Acest proces urmărește traseele de transport, necesare pentru reducerea timpului de deplasare până la locul de muncă (Giddens, 2000, pp. 511-512).

Orașele pot fi concepute ca fiind formate din inele concentrice, împărțite în segmente. În mijloc se află zonele din „central orașului”, un amestec de afaceri prospere și case particulare aflate în ruină. Dincolo de acestea se află cartierele mai vechi, care adăpostesc lucrătorii angajați, iar în afară se află suburbiile unde se stabilesc cei cu venituri mai mari. Însă, procesele de invazie și de succesiune se desfășoară în interiorul segmentelor inelelor concentrice.

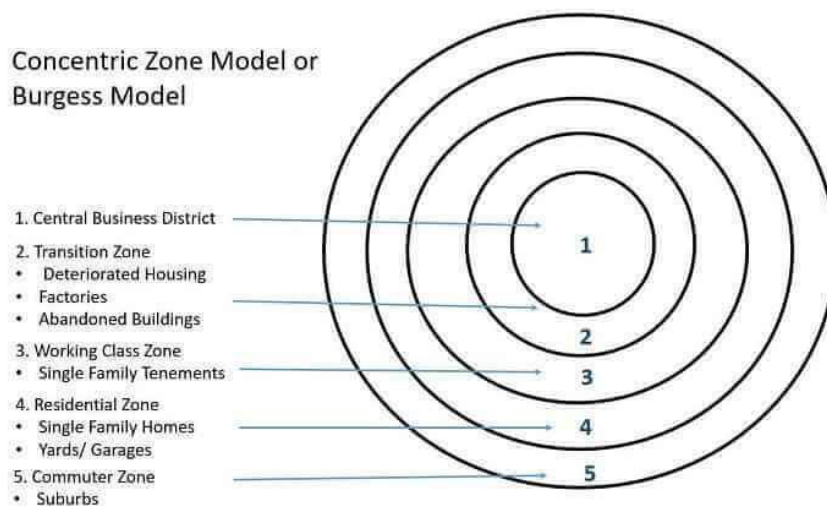

Figura 2. Modelul zonelor concentrice⁴

Sociologul Ernest Burgess devine interesat de felul în care se grupează activitățile și comunitățile umane în cadrul orașului. Astfel, el tratează un model concentric al creșterii orașului, pornind de la cazul orașului Chicago, din centru spre exterior.

Sociologul Dorel Abraham (1991) prezintă cinci perspective de studiere a urbanului, pe care Harry Gold le distinge în funcție de accentul pus pe o dimensiune sau alta a realității urbane.

Perspectiva schimbării sociale este reflectată de analiza procesului de urbanizare. Conform acestui tip de abordare, ritmul rapid al urbanizării în anumite perioade istorice produce transformări „revoluționare” în societatea urbană.

Perspectiva organizării sociale analizează relațiile sociale, indivizi, grupuri, instituții sociale. Indivizii sunt descriși pornind de la modelele de organizare a personalității și stilurilor de viață individuală, în ideea că orașul produce tipuri distincte de personalitate și comportament, precum și modelele de adaptare urbană.

Perspectiva ecologică se referă la adaptarea populației din comunitățile urbane la mediul în care trăiește. Comunitatea urbană văzută

⁴ <https://planningtank.com/settlement-geography/burgess-model-or-concentric-zone-model> accesat la data de 4.07.2018.

ca ecosistem cuprinde corelarea dintre patru variabile: populația, mediul înconjurător, tehnologia și organizarea socială.

Perspectiva imaginilor urbane include analize psihosociologice ale mediului urban, bazate pe analiza percepțiilor simbolurilor și imaginilor prin care locuitorii comunităților urbane interpretează spațiul în care locuiesc.

Perspectiva problemelor sociale, cea mai cuprinzătoare perspectivă, abordează toate problemele sociale contemporane în strânsă legătură cu procesul de urbanizare, precum delinquența, divorțul, criza locuințelor, sărăcia sau conflictele de clasă.

Perspectiva la care această lucrare se înscrie este cea a calității vieții și a problemelor sociale, deoarece are ca punct central viața urbană modernă cu satisfacțiile și insatisfacțiile percepute de către populația unei comunități urbane. (Abraham, 1991, pp. 144-159)

În literatura de specialitate din România există o multitudine de mijloace prin care este analizat spațiul urban. Astfel, diferite abordări sunt realizate în cadrul științelor sociale și a urbanismului: sociologie, economie, ecologie socială, geografia populației, demografie etc.

Acestea pot fi grupate, din punct de vedere al direcțiilor metodologice de cunoaștere, în patru categorii:

- cele care evaluează dinamica orașelor din punct de vedere al parametrilor cantitativi ai creșterii urbane, ai urbanizării și dezvoltării urbane; cele care analizează orașele din perspectiva evoluției modului de viață urban;

- cele care urmăresc determinarea interrelațiilor dintre localități sau a funcționalității lor în cadrul sistemelor de așezări;

- abordările care pornesc de la estimarea efectelor politicilor și practicilor de sistematizare urbană asupra rețelei de localități și a calității vieții urbane.

Sociologia românească dintre cele două războaie mondiale, deși s-a axat cu precădere pe studiul comunităților rurale, nu a neglijat începuturile urbanizării. Abordarea problematicii sociologiei națiunii de către școala sociologică românească presupunea și studierea relațiilor dintre sate și orașe. Mai mult, pe măsura evoluției cercetărilor, se preconiza trecerea la monografiile urbane.

În perioada interbelică, prestigioasa Școală de Sociologie de la București⁵, fondată de profesorul Dimitrie Gusti, a inițiat cercetări de

⁵ Printre membrii și colaboratorii școlii gustiene se numără iluștri sociologi, etnologi, folcloriști, câteva nume valoroase fiind Henri H. Stahl, Mircea Vulcănescu, Traian Herseni, *Analele Universității Dunărea de Jos din Galați, Fasc. XX, Sociologie, nr. 13, 2018, pp. 15-30.*

ampliare și aprofundate cu privire la satul și mai apoi orașul românesc, a căror certă valoare este recunoscută pe plan internațional. Publicațiile Școlii sociologice de la București din revista „Sociologie românească” fac referire la problematica industrializării și efectele acesteia, la migrația spre orașe și modernizarea zonelor rurale românești.

O latură importantă a sociologiei urbane promovată de școala lui Gusti o constituie asistența socială, ca acțiune având la bază cunoașterea vieții urbane în dimensiunile ei patologice. De altfel, o atenție specială a fost acordată studiului familiei urbane. O lucrare de referință privind acest aspect este lucrarea Veturiei Manuilă despre pauperism⁶ și criza familială într-un cartier mărginaș al Bucureștiului, care pune accentul pe condițiile de locuire.

Pe parcursul activității școlii gustiene au fost monografiate șase sute două zeci și șase de sate, orașe și regiuni, au fost organizate cinci mii de case culturale și peste cinci sute de școli țărănești. Alte realizări notabile ale Școlii sunt înființarea Muzeului Național al Satului și editarea monumentalei lucrări Enciclopedia României, în patru volume. Prima monografie sociologică rurală bazată pe sistemul gustian al cadrelor și manifestărilor a fost realizată în 1925 la Goicea Mare, județul Dolj.

Dimitrie Gusti a pus bazele metodei monografice de cercetare, axate pe cunoașterea integrată a unităților sociale, pornind de la analiza unităților mici, precum satele și orașele, până la cele mai mari, precum regiunile, și propunându-și să ajungă, în final, la o „știință a națiunii întregi”. Metoda presupunea o abordare multidisciplinară și completă a unităților și fenomenelor sociale, vizând cadrele și manifestările vieții sociale și conexiunile dintre acestea. Societatea, înțeleasă ca un tot autonom, este alcătuită din formele de activitate ale voinței sociale, reprezentate, pe de o parte, de manifestările spirituale și economice și, pe de altă parte, de cele etico-juridice și politico-administrative.

Dimitrie Gusti considera că sociologia nu se reduce la observarea riguroasă a realităților și fenomenelor sociale, ea implică și adoptarea unei poziții etice față de aceste fenomene și încercarea de a îmbunătăți, prin implicare și acțiune socială în sensul realizării unor reforme în domeniile importante, starea națiunii, în acest sens fiind nevoie și de o „largă colaborare între științe”.

Anton Golopenția, Ernest Bernea, Ion I. Ionică, Vasile V. Caramelea, Ion Conea, Gheorghe Focșa, Mihai Pop.

⁶ Stare extremă de sărăcie în care se află cineva.

Școala de sociologie monografică înființată de Dimitrie Gusti ne-a lăsat, prin munca titanică a reprezentanților ei, o moștenire neprețuită, prin care România a câștigat un loc important în istoria universală a sociologiei.

Sociologul Liviu Chelcea (2008) studiază fenomenul de dezindustrializare la nivelul Bucureștiului după anul 1989, ca urmare a schimbărilor politice survenite după revoluție. Zonele inițial industriale și-au schimbat funcționalitatea, devenind cartiere rezidențiale sau cimitire industriale. În plin proces de regenerare urbană se află și sectorul nord-vestic al Bucureștiului, Grivița Bucureștii Noi. Acest sector a fost abordat ca studiu de caz pentru a ilustra cât mai elocvent contrastul dintre imaginea veche a orașului și cea prezentă, sub amprenta procesului de dezindustrializare și de regenerare urbană prin care trece.

Dumitru Sandu, preocupat de studiul orașului, efectuează cercetări⁷ în domeniul migrației și dezvoltării, al cercetării sociale cantitative, al sociologiei urbane / rurale și al stratificării sociale. Alte activități profesionale pe care le-a desfășurat de-a lungul timpului sunt: Proiectare de cercetare și analiză de date în cadrul Barometrului de opinie publică, Fundația Soros România, 1995-2007, Cercetare socială aplicată pe teme referitoare la agricultura familială, capital social, dezvoltare comunitară, sărăcie comunitară, comunitățile de romi, zonele miniere, dezvoltare regională, Raportor național pentru analiza datelor din Eurobarometru 2004-2008. Prin urmare, Dumitru Sandu este unul dintre cei mai importanți sociologi români contemporani care cercetează urbanul.

În lucrarea *Viața socială în România urbană* (2006), Dumitru Sandu propune câteva opțiuni conceptuale. Nevoia unei locuințe reprezintă una dintre nevoile umane de bază care determină atât calitatea vieții individuale, cât și nivelul general de bunăstare al unei societăți. Integrați în lumea urbană, oamenii vor tinde să se considere mulțumiți de situația lor dacă reușesc să îndeplinească standardele de locuire a orașului. Societatea în care trăim ne poate da repere ale standardelor de calitate a locuinței și al unui eventual ideal în ceea ce privește locuința. Nivelul de aspirație la acest ideal este influențat în funcție de grupul de referință, de cultura fiecărui individ și de constrângerile materiale. (Sandu, 2006, p.56)

România a cunoscut, începând cu anii 1950, o puternică urbanizare și industrializare însoțită de construcția masivă de locuințe pentru forța de muncă industrială prospăt migrată de la sat la oraș. Locatarii noilor blocuri, de regulă muncitori prospăt imigranți din mediul rural, părăseau casele

⁷ Cărți publicate pe tema urbanului: *Viața socială în România urbană*, *Locuirea temporară în străinătate. Migrația economică a românilor*, *Practica dezvoltării comunitare*, *Dezvoltare comunitară și regională*.

Analele Universității Dumărea de Jos din Galați, Fasc. XX, Sociologie, nr. 13, 2018, pp. 15-30.

construite din chirpici care adăposteau într-o cameră și trei generații. Chiar și din lipsă de resurse cauzată de război, blocul era considerat ca fiind un plus de confort atât prin utilități, cât și prin intimitate.

În întreaga perioadă comunistă, chiar și după achitarea compensațiilor de război către Uniunea Sovietică, majoritatea reședințelor noi a fost reprezentată de apartamente de bloc, locuințe-tip, „înghesuite”, cu un confort scăzut, finisaje de slabă calitate care necesită reparații frecvente. În consecință, regimul comunist a preferat cantitatea în locul calității. În anul 1980 se produc schimbări pe harta locativă a țării din cauza sistematizării masive de reprezentanții politici. Astfel, sunt dărâmate casele, atât din mediul rural, cât și cele din cartierele orașelor, iar în locul lor sunt construite blocuri noi la fel de înghesuite, fără confort, unele chiar fără apă sau grup sanitar individual.

Sociologul remarcă faptul că în România există disparități profunde între mediul rural și mediul urban, între orașele mari și cele mici și chiar între cartierele de case și cele de blocuri. Zonele rurale sunt profund afectate de precaritatea locuirii cauzată de lipsa infrastructurii moderne și a accesului la utilități precum apa curentă, apa caldă, căldura, gazele. Totuși, nici mediul urban nu este omogen din punct de vedere al calității vieții, deoarece orașele mici au uneori condiții similare celor din mediul rural. Astfel, din cele spuse putem afirma că pe de o parte satisfacția față de condițiile de locuire din mediul urban este influențată de dimensiunile orașului, iar pe de altă parte că mulțumirea față de condițiile locative este dată de tipul de imobil în care locuiește persoana, cei care locuiesc la bloc fiind mai satisfăcuți decât cei ce locuiesc la casă.

Metodologia cercetării

Scopul cercetării este de a releva gradul de satisfacție a locuirii în mediul urban, respectiv în cartierul Micro 16 din orașul Galați.

Obiective specifice

- ✓ Identificarea indicatorilor de satisfacție a locuirii în mediul urban.
- ✓ Evidențierea percepțiilor asupra cartierului.
- ✓ Identificarea gradului de coeziune la nivelul comunității.
- ✓ Identificarea gradului de implicare civică la nivelul cartierului.

Cuvintele cheie din acest studiu sunt: „oraș”, „cartier”, „calitatea locuirii”, „indicatori de satisfacție”.

Orașul este o „formă complexă de așezare omenească cu dimensiuni variabile și dotări industriale, având de obicei funcție administrativă, industrială, comercială, politică și culturală” (Vâlceanu, Zulaica, 2012, p.

46). Cartierul reprezintă o „diviziune a unui oraș care formează o unitate organică și se caracterizează prin anumite particularități specifice” (Vâlceanu, Zulaica, 2012, p. 47).

Calitatea locuirii constituie un element cheie al calității vieții unei persoane. Această noțiune, de calitate a locuirii, acoperă mai multe dimensiuni specifice, cum ar fi salubritatea, securitatea, confortul, estetica, comoditatea și adaptabilitatea, care pot fi văzute ca fațete ale calității globale. Sub alte aspecte, alți factori precum durabilitatea, capacitatea și facilitatea de întreținere condiționează calitatea acestui proces.

García-Mira sugerează faptul că definiția calității locuirii poate fi evaluată prin examinarea satisfacției utilizatorilor față de mediul rezidențial. Principalele componente utilizate în studierea satisfacției utilizatorilor au în vedere caracteristicile fizice ale spațiilor locative, cum ar fi localizarea în cadrul orașului, mărimea locuinței, numărul de camere etc. și evaluările subiective ale utilizatorilor de locuințe și cele efectuate asupra mediului ambiental (Vâlceanu, Zulaica, 2012, pp. 47-48).

Cercetarea s-a bazat pe ancheta sociologică, bazată pe chestionar, pentru cercetarea cantitativă și pe interviu semistructurat. Chestionarul a fost aplicat direct, față în față, dar și prin distribuire către populația cercetării. Interviuul a fost aplicat cu ajutorul unui ghid de interviu.

Chestionarul a fost aplicat unui număr de 50 de locuitori din cartierul Micro 16, pentru a vedea cât de satisfăcuți sunt aceștia față de locuința, zona și mediul în care trăiesc. Instrumentul a debutat cu descrierea și prezentarea scopului cercetării, precizând că informațiile oferite vor fi confidențiale. Timpul acordat pentru completarea unui chestionar este în jur de 10-15 minute. Chestionarul cuprinde 38 de întrebări și este structurat pe 9 dimensiuni. În chestionar am folosit întrebări deschise cu răspuns liber, care au oferit posibilitatea respondenților de a se exprima cât mai exact și mai personal asupra diferitelor aspecte referitoare la calitatea locuirii în cartier, întrebări închise, dar și întrebări factuale (gen, vârstă, nivel de instruire, stare civilă, sex).

Chestionarul este structurat pe următoarele dimensiuni: perspective asupra cartierului, sănătate, securitate, starea mediului, locuința, activități și timp liber, învățământ, economie, date demografice.

Pentru a studia calitatea locuirii în cartier am folosit și metoda interviului structurat. Interviuul l-am aplicat la trei persoane care își desfășoară activitatea în cartier, respectiv profesoară, administrator de bloc și preot.

Interviuul începe cu descrierea și prezentarea scopului cercetării precizând că informațiile oferite vor fi confidențiale. Timpul acordat

pentru realizarea unui interviu este în jur de 10-15 minute. Astfel cele trei interviuri sunt structurate pe trei dimensiuni și cuprind în funcție de specificul meseriei 12 sau 14 întrebări. Primele două dimensiuni cuprind aceleași întrebări la toți intervievații, însă cea de-a treia dimensiune despre comunitate se evidențiază prin întrebări specifice. Interviul este structurat pe următoarele dimensiuni: date generale despre interviuat, percepții despre cartier, comunitate.

Referitor la terenul cercetării, vom prezenta câteva elemente referitoare la istoria cartierului studiat. Conform Planului integrat de dezvoltare urbană din 2009, municipiul Galați este împărțit în 28 de cartiere, din care Micro 18, Micro 38, Micro 39 prezintă cea mai mare densitate de populație. Cartierele din estul și sudul municipiului sunt cartiere rezidențiale cu locuințe colective înalte. Partea vestică a municipiului, zona veche și centrală sunt areale rezidențiale cu locuințe individuale, cu o densitate ridicată de teatre, muzee, monumente, case de cultură, biblioteci. Zonele rezidențiale din est și vest sunt mărginite de zone cu activitate industrială, în partea de est fiind situat Combinatul Siderurgic. Zonele comerciale sunt preponderent în Micro 18, 19, 20, 21, 13, 38, Mazepa I și II, Țiglina I și II și Centru. În partea de nord a orașului se află cartierul Traian, cartier în dezvoltare cu locuințe individuale și zone comerciale. (Planul integrat de dezvoltare urbană din 2009). Astfel, cartierul Micro 16 este un cartier cu locuințe colective, construit în jurul anilor 1970. Micro 16 este și un fost cartier muncitoresc datorită Combinatului siderurgic.

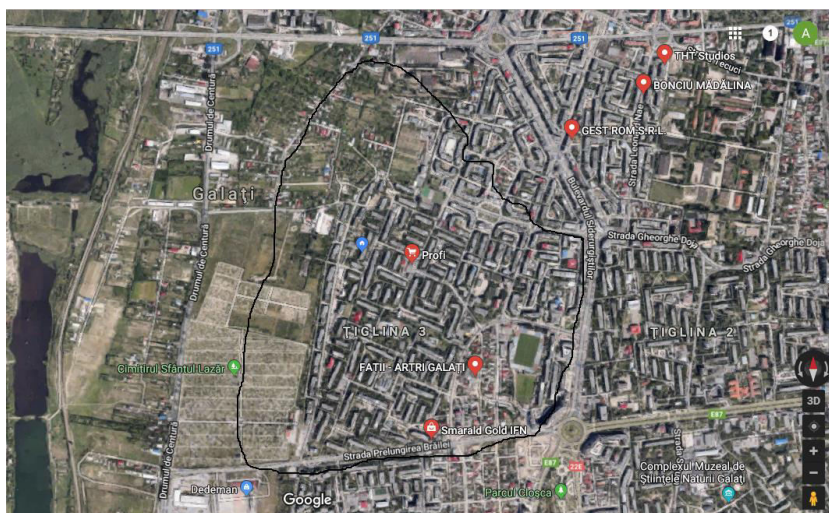

Figura 3. Cartierul Micro 16

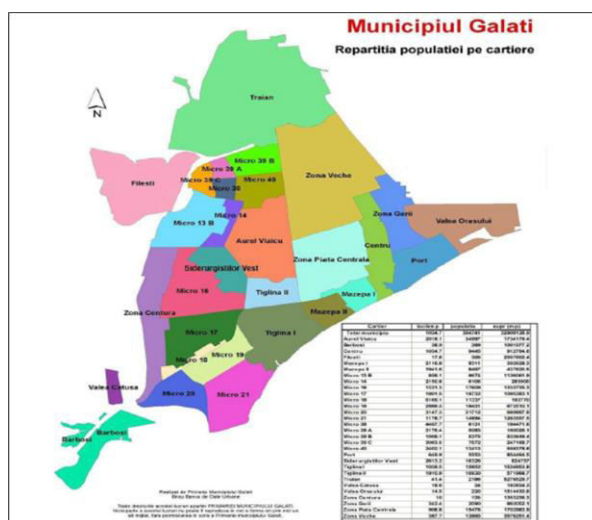

Figura 4. Repartiția orașului Galați pe cartiere

Tabel 1. Corelație între gradul de mulțumire a calității vieții în cartier și vârstă.

		Vârsta						Total
		Între 16-24 de ani	Între 25-34 de ani	Între 35-44 de ani	Între 45-54 de ani	Între 55-64 de ani	Peste 60 de ani	
Cât de mulțumit sunteți de calitatea locuirii în cartierul dvs.?	Foarte mulțumit	8%	2%	0%	2%	0%	0%	12%
	Mulțumit	10%	2%	6%	12%	10%	8%	48%
	Nici nemulțumit, nici mulțumit	12%	4%	4%	6%	2%	2%	30%
	Nemulțumit	6%	0%	0%	0%	0%	2%	8%
	Foarte nemulțumit	2%	0%	0%	0%	0%	0%	2%
Total		38%	8%	10%	20%	12%	12%	100%

Tabelul nr. 1 arată gradul de mulțumire față de calitatea locuirii în cartierul Micro 16. Se poate observa că într-un procent de 48% cetățenii se declară mulțumiți și într-un procent de 30% se declară nici nemulțumiți, nici mulțumiți. Aceste procente înseamnă faptul că, pe de o parte, în cartier există și probleme cu care se confruntă, dar pe de altă parte aceste probleme sunt minime sau în ansamblul imaginii cartierului sunt trecute cu vederea. Mulțumirea față de calitatea locuirii este susținută de un procent

Analele Universității Dumărea de Jos din Galați, Fasc. XX, Sociologie, nr. 13, 2018, pp. 15-30.

de 70% dintre persoane, care ar recomanda cartierul persoanelor care își caută o locuință nouă și majoritatea persoanelor indiferent de vârstă consideră cartierul ca fiind unul liniștit. Categoria de vârstă 16-24 de ani întâmpină probleme precum populația îmbătrânită sau monotonia, pe când cei peste 60 de ani întâmpină probleme legate de găștile de cartier, lipsa de curățenie și lipsa parcurilor.

Tabel 2. Corelație între vechimea locuirii în cartier și percepția asupra cartierului

		Credeți că Micro 16 este văzut ca un cartier cu o calitate bună a locuirii de...								
		Mass-media			Locuitorii celorlalte cartiere			Vecinii din cartier		
		Da	Nu	NS/NR	Da	Nu	NS/NR	Da	Nu	NS/NR
De cât timp locuiți în cartierul Micro 16?	0-5 ani	0%	0%	4%	0%	0%	4%	4%	0%	0%
	5-10 ani	0%	2%	4%	4%	2%	0%	4%	2%	0%
	10-15 ani	2%	4%	2%	6%	2%	0%	8%	0%	0%
	15-20 ani	2%	6%	4%	6%	2%	4%	10%	2%	0%
	Peste 20 ani	28%	18%	24%	52%	6%	12%	58%	4%	8%
Total		32%	30%	38%	68%	12%	20%	84%	8%	8%

Referitor la perioada pe care au petrecut-o până în prezent în cartier, 70% din populația supusă cercetării locuiește în cartier de peste 20 de ani și 12% de peste 15-20 de ani. Vechimea locuirii se datorează în primul rând mulțumirii generale față de calitatea locuirii, în al doilea rând, liniștii și siguranței publice din cartier, iar în al treilea rând, imaginii bune a cartierului.

Tabelul nr. 2 reflectă cum percep respondenții că este văzut cartierul de mass-media, de locuitorii celorlalte cartiere din oraș și de vecinii din cartier. Reprezentările asupra cartierului redau modul cum percep oamenii spațiul urban și cum funcționează comunitatea.

Dacă în cazul mass-mediei percepțiile sunt distribuite cât de cât egal, 32% spun că Micro 16 este văzut ca un cartier cu o calitate a locuirii bună, 30% spun că nu este văzut ca un cartier cu o calitate a locuirii bună, iar 38 nu știu sau nu răspund, în cazul vecinilor din cartier și a locuitorilor

din alte cartiere ale orașului se vede clar o apreciere pozitivă asupra cartierului. În timp ce cei care stau de 10 ani în cartier spun în genere că nu este sau nu știu dacă este văzut ca un cartier cu o calitate a locuirii bună, cei care locuiesc de peste 20 de ani au spus că Micro 16 este văzut ca un cartier cu o calitate a locuirii bună de mass-media 28%, locuitorii celorlalte cartiere 52%, iar vecinii din cartier, 58%.

Tabel. 3. Corelație între numărul de camere de locuit și numărul de membri ai familiei

		Numărul de membri ai familiei					Total
		O persoană	Două persoane	Trei persoane	Patru persoane	Cinci sau mai multe persoane	
Câte camere de locuit are locuința dvs.?	Două camere	4%	24%	26%	12%	2%	68%
	Trei camere	0%	18%	8%	4%	0%	30%
	Patru camere	0%	0%	2%	0%	0%	2%
Total		4%	42%	36%	16%	2%	100%

Accesul la utilitățile locuinței redau gradul de confort al acesteia. Astfel, conform graficului 18, toți respondenții au locuința racordată la canalizare, curent electric, gaze, rețeaua de apă curentă. În plus, conform graficului 19, 90% dintre respondenți au acces la internet. Tabelul nr. 3 înfățișează numărul de camere de locuit al oamenilor, astfel: două camere 68%, trei camere 30% și patru camere 2%. Așadar, majoritatea familiilor au două camere de locuit, cele cu o persoană 4%, cele cu două persoane 24%, cele cu patru persoane 12%, iar cele cu cinci sau mai multe persoane 2%.

În continuare, vom prezenta rezultatele cercetării calitative bazată pe interviu. În primul rând am realizat profilul socio-profesional al intervievaților, în al doilea rând am identificat percepțiile asupra cartierului și în al treilea rând am surprins tipurile de relații și activitățile desfășurate în comunitate.

Am ales să aplic interviul unor persoane care își desfășoară activitatea în cartier, cu domenii de activitate diferite: preot, profesor și administrator imobile. Astfel pot să surprind realitatea socială și să evidențiez cum acești indicatori influențează calitatea locuirii în cartierul Micro 16. Percepția despre cartier și comunitate a persoanelor interviuate este susținută de experiența și vechimea muncii lor în cartier: T.C. preot - 13 ani, B.L. profesor - 28 ani și F.D. administrator - 15 ani. T.C. preot a fost

repartizat în cartier, iar B.L. profesor și F.D. administrator au ales să muncească în cartier.

Principalele activități realizate de către cei trei intervievați sunt specifice pentru fiecare profesie: C.T. preot („spovedit, împărtășit, slujbe, servicii bisericești”) B.L. Profesor („nouă generații de copii cu rezultate bune”, „implicare în activitățile școlii și în parteneriate cu comunitatea”) și F.D. administrator (calcularea întreținerii, administrarea blocurilor și a reparațiilor).

Avantajele muncii în acest cartier sunt: distanța până la locul de muncă, interacțiunea cu persoanele cu care intră în contact la locul de muncă, „nu plătesc transport”, comunitate receptivă. Intervievații nu consideră că au dezavantaje în munca pe care o desfășoară în cartier.

Cartierul este definit ca fiind unul liniștit, fără probleme, „cu utilitățile de care ai nevoie aproape de fiecare”, dar „modest din punct de vedere social” și cu populație îmbătrânită. Cartierul este asociat în general cu instituțiile publice: Biserică, școală, cu parcurile amenajate și cu „Complexul Siret care este din 1980”. Intervievații consideră că cei din exteriorul cartierului îl văd ca pe un cartier liniștit aflat la periferia orașului, cu apartamente ieftine. Micro 16 este văzut mult mai bine în comparație cu alte cartiere precum Micro 38.

Din punct de vedere religios, comunitatea este implicată în activități comune prin parteneriate cu școala și cu „alte instituții care permit structura și profilul activităților”, în activități sociale către persoanele defavorizate, copii care nu mai au niciun părinte, către familiile care au peste trei copii, către persoanele din penitenciare. Totodată oamenii sunt foarte receptivi la aceste activități.

Fiind o comunitate iubitoare față de adevăr și credință, merg la Biserică toate categoriile de persoane, femei, bărbați, copii, bătrâni. De asemenea, relațiile dintre membrii comunității sunt pașnice, cei care vin la Biserică au o relație bazată pe imperativul poruncilor lui Dumnezeu: „Iubește-ți aproapele ca pe tine însuși.” Există și „momente de derapaj, tulburări”, însă acestea nu sunt atât de frecvente în zonă.

Din punct de vedere educațional, elevii întâmpină dificultăți de ordin material, din cauza faptului că majoritatea provin din familii în care muncește o persoană sau niciuna, trăind din ajutoare sociale. Mai întâmpină dificultăți copiii care sunt lăsați la bunici sau la rude deoarece le este dor de părinții plecați în afara țării. Școala îi ajută pe elevii care întâmpină dificultăți prin planuri de intervenție cu psihologul școlii. De altfel, părinții se implică pentru depășirea dificultăților, fiind alături de

școală. Elevii de etnie romă sunt acceptați de ceilalți elevi. Câteva acțiuni colective realizate în cadrul școlii sunt: spectacole, campanii de întraajutorare, excursii.

Din punct de vedere al administrației blocurilor, în comunitate se practică activități de igienizare precum deratizarea subsolurilor și a scârilor de bloc, zugrăvirea și vopsirea pereților casei scării. Oamenii sunt implicați în aceste activități prin strângere de fonduri. Mai există tensiuni/plângeri între membrii comunității precum faptul că nu înțeleg listele de plată, muzica dată prea tare, inundarea vecinului, zgomote la ore nepotrivite. Membrii comunității întâmpină dificultăți la plata întreținerii/utilităților locuinței. Categoriile care întâmpină astfel de dificultăți sunt salariații, bătrânii cu pensii mici și persoanele care vin să plătească o dată pe an.

Concluzii

În prezent, cartierul Micro 16 din Galați este un cartier cu o calitate bună a locuirii. Indicatorii folosiți pentru a măsura calitatea locuirii, în chestionar, au fost: percepția asupra cartierului, sănătatea, învățământul, securitatea, locuința, petrecerea timpului liber, economia, starea mediului, în interviu au fost percepția asupra cartierului și comunitatea ca și grup social, iar la analiza de conținut au fost comerțul, serviciile publice, parcurile, locuințele, parcurile, transportul și curățenia.

Percepțiile asupra calității locuirii în cartierul Micro 16 sunt în general bune, atât ale locuitorilor din celelalte cartiere din oraș, de vecinii din cartier, cât și de mass-media. Față de alte cartiere, precum Micro 38 sau 40, cartierul Micro 16 este văzut mult mai bine.

Însă am identificat la nivelul cartierului și principalele probleme cu care se confruntă cartierul: lipsa locurilor de parcare, lipsa sau amenajarea corespunzătoare pentru fiecare vârstă a parcurilor, infrastructura, preponderența populației îmbătrânite, prezența găștilor de cartier și a cerșetorilor.

Gradul de coeziune ridicat al comunității este dat de faptul că majoritatea locuitorilor nu s-au gândit vreodată să se mute din cartier, majoritatea locuiesc de peste 20 de ani în cartier, de faptul că aceștia sunt receptivi și participă la acțiunile comune desfășurate în cadrul școlilor, bisericilor sau al administrării blocurilor.

Gradul de implicare civică este ridicat deoarece locuitorii se implică în activitățile de igienizare, ecologizare din preajma locuinței, dar și în activitățile sociale, prin strângere de fonduri.

Recomandările propuse de locuitorii cartierului pentru a petrece timpul liber în localitate sunt: parcuri, parc de distracții, cinema în aer liber,

aqua park, localuri, locuri de joacă pentru copii, cluburi pentru vârstnici, spații verzi.

Bibliografie

- Abraham, Dorel (1991). *Introducere în sociologie urbană*, București, Ed. Științifică.
- Chelcea, Liviu (2008). *Bucureștiul postindustrial. Memorie, dezindustrializare și regenerare urbană*, Iași: Polirom.
- Giddens, Anthony (2000). *Sociologie*, București, Ed. Bic All.
- Larionescu, Jacob Andra (2016). *Sociologie urbană. Orașul și problemele lui*, Cluj, Ed. Limes.
- Sandu, Dumitru (2006). *Viața socială în România urbană*, Ed. Polirom, Iași.
- Vâlceanu, Daniel Gabriel, Zulaica, Laura (2012) *Indicele calității locuirii - instrument de evaluare a calității locuirii urbane în Urbanism*. Arhitectură. Construcții, Vol. 3, Nr. 4, p. 45-56, disponibil online: <http://uac.incd.ro/Art/v3n4a06.pdf>